

est obligatio residentiae, quodnam ejus subjectum, quamdiu et sub quibus conditionibus ab ea dispensatur? 3. Quibusnam causis canonicis solvi possunt sponsalia?

III, Ex Theologia morali. 1. Quomodo generatim restitutio facienda est? nominatim quo loco et cujusnam expensis? 2. Quid est correctio fraterna et quando datur obligatio, eam exercendi? 3. Exponantur conditiones ad liceitatem juramenti requisitae una cum peccatis, quae ex defectu harum conditionum committi possunt.

IV. Aus der Pastoraltheologie. 1. Soll der Prediger auf die Zeitirrhümer Rücksicht nehmen, und in welcher Weise? 2. Wodurch kann der Seelsorger den Gefahren der Tänze entgegenwirken? 3. Wie sind Feindselige im Beichtstuhl und am Krankenbette zu behandeln.

Predigt auf den 21. Sonntag nach Pfingsten: Text: das Himmelreich ist einem Könige gleich, der mit seinen Knechten Rechenchaft halten wollte. Matth. 18, 23. Thema: Von dem besonderen Gerichte. (Eingang oder Schluß vollständig auszuarbeiten, Abhandlung nur zu skizziren.)

Catechese: Was sind Kinder ihren Eltern schuldig?

V. Aus der Paraphrase. Evang. auf das Fest der Apostelfürsten Petr. u. Paul. Matth. 16, 13—19.

Authentische Erklärung

der hl. Congregation der Ablässe über das Dekret v. 13. April 1878, wornach Abwesende nicht in fromme Vereine aufgenommen werden sollten.

Wir erhalten nach Schluß des Heftes eine wichtige allerneueste Entscheidung der Congregation der Ablässe v. 26. Nov. 1880, in welcher sehr bedeutende Erleichterungen in Betreff des Verbotes, **Abwesende** in fromme Vereine aufzunehmen, gewährt werden. Wir lassen das wichtige Dokument im Nachstehenden folgen:

URBIS ET ORBIS

Declaratio Decreti diei 13. Aprilis 1878 de non adscribendis ad pias sodalitates absentibus.

Quum fidelium piis Sodalitatibus adscriptio per se actus sit Religionis et pietatis, adeo ut dies qua fidelis piae alicui Societati inscribitur plerumque a Sancta Sede Indulgentiis ditata sit, decet omnino ut ipsa inscriptio serio ac devote certo aliquo modo fiat ac debita forma. Quamquam vero ad hoc per se non requiratur

necessario *personalis praesentia*, quum etiam gravissima negotia *inter absentes* per litteras vel interpositam personam perfici possint, tamen ipsa personalis praesentia ex generali regula iure exigitur, ut adscribendorum devotioni potius quam numero consulatur, ac pluribus abusibus via praecludatur. Generalis haec regula ab hac Sacra Congregatione in Americana Novi Regni Hispanici die 28 April. 1761 indicata, novissime decreto Urbis et Orbis diei 13 April. 1878 instaurata est ac confirmata. Sed ea generatim in suo robore manente plures sane exceptiones locum habere possunt, vel ex peculiari Sodalitatum quarundam constitutione quae sua natura exceptionem postulare videtur, vel ex specialibus quarundam privilegiis, vel ex extrinsecis circumstantiis, vel ex benigna apostolica dispensatione: adeoque plures dubitationes, multoque plures petitiones pro favorabili exceptione ad hanc Sacram Indulgentiarum Congregationem delatae sunt. Quibus omnibus mature perpensis, Emi Patres Sacris Indulgentiis praepositi in Congregatione generali habita in palatio Apostolico Vaticano die 14 Junii 1880 rescripserunt: Firmo remanente decreto diei 13 April. 1878, dubiis et petitionibus propositis providendum esse per appositam Instructionem et dispositivam Declarationem iuxta mentem panditam ab Emis Patribus in ipsa Congregatione pro opportunis exceptionibus.

I Primo itaque iuxta mentem Eminentissimorum Patrum distinguendum est inter Sodalitates pro universo orbe catholico, ac Sodalitates pro certa tantum Dioecesi vel regione canonice erectas, relate ad quas fideles, qui extra limites locali Sodalitati constitutos commorantur, *absentes* dicuntur, imo vero non *simpliciter absentes*, sed etiam *extranei* dici possunt. Huiusmodi locales Sodalitates, quemadmodum ex. gr. Confraternitas B. M. V. Guadalupensis, de qua sermo est in Americana Novi Regni Hispanici, in Confratres admittere nequeunt *absentes* extra limites Sodalitatis: atque hic primus est sensus memoratae resolutionis Sacrae Congregationis diei 28 April 1761, atque hoc primum sensu adscriptiones *absentium* tum decreto Urbis et Orbis diei

13 April. 1878, tum praesenti Instructione irritae omnino generali lege *sine ulla nova exceptione* declarantur.

II Sodalitates etiam universales, relate ad quas nulli sunt primo hoc sensu *absentes* seu extranei, nequeunt in Confratres admittere simpliciter *absentes*; scilicet requiritur ex iure adscribendorum personalis praesentia. At nullatenus mens fuit decreti eam restringere ad locum ubi Sodalitas canonice erecta propriam habet sedem ac centrum; sed sufficit adscribendorum praesentia coram quocumque qui quocumque in loco delegatam vel subdelegatam legitime habeat adscribendi facultatem: non sufficit vero moralis, interpretativa vel repraesentativa praesentia per litteras aut alio quovis modo per interpositas etiam personas: atque hic alter est sensus quo adscriptiones *absentium* iuxta resolutiones in Americana et iuxta memoratum decretum irritae sunt, ac praesenti etiam Instructione irritae quidem generali lege, sed *cum infrascriptis exceptionibus* declarantur.

III Quamvis generatim relate ad communicationem Indulgentiarum communes pro quavis Societate latae sint leges, praesertim in Constitutione Clementis VIII *Quacumque*, tamen relate ad legem de non adscribendis *absentibus* eiusque exceptiones, aequum est distinguere inter Sodalitia quae strictiori sensu Collegia dici possunt, ut esse solent pleraeque proprii nominis Confraternitates ad modum organici corporis constitutae; et Sodalitia quae laxiori modo sociali vinculo colligantur, ut esse solent plures etiam Confraternitates et pleraeque piae Associationes, Congregationes, Aggregationes, Uniones ac Pia Opera, ut vocant. Inter plura discrimina quae ad praesentem scopum non refert, nec facile est, accuratius inquirere, illud maxime ad rem pertinet advertere, quod strictiori sensu Collegia, seu proprii nominis Confraternitates et Sodalitia quae ad illas in organica sui constitutione magis accedunt, soleant etiam iuxta proprias leges pro Sodalium inscriptione certam aliquam habere formam cum aliqua solemnitate ac ritu, ut publica candidatorum petitio ac praesentatio, probatio aliqua et novitiatus, vel saltem impositio habitus, scapularis,

cincturae, quae ex sui natura personalem praesentiam requirunt. Pro huiusmodi itaque Sodalitatibus cuiuscumque sint nominis, nulla praesenti declaratione datur generalis ac ordinaria exceptio a lege de non adscribendis *absentibus*: tantum conceditur earum Moderatoribus earumque Delegatis ut in casibus singularibus dispensare possint a statuta forma inter praesentes, ac *absentes* etiam per singularem seu extraordinariam exceptionem rite adscribere.

IV Pro Sodalitatibus etiam, piis Unionibus, piis Operibus et cuiuscumque sint nominis Societatibus, quae nullam habent pro adscriptione sodalium formam ac caeremoniam inter praesentes, decretum quoad *absentes*, quantum fieri potest, rite servetur; et potius *praesentium* adscriptio faciliior reddatur ac pro viribus promoveatur, multiplicatis canonice associatonum centris auctoque pro opportunitate Zelatorum, Zelatricium, Promotorum, vel quovis nomine nuncupentur eorum numero qui iuxta approbatas Sodalitii leges non modo inscriptionum utcumque promovendarum officium, sed etiam *adscribendi subdelegatam habeant facultatem*. Sed quum id nec semper, nec ubique fieri possit, nec plane sufficiat, apostolica benignitate indulgendum esse videtur ut qui *praesentes* commode nequeunt, non omnino excludantur, sed quamvis *absentes* per litteras, vel interpositas personas, quae eos repraesentent, adscribi discrete valeant, vitando simul abusus quibus maxime praecavendis adscribendorum praesentia exigitur. Itaque quum plurium diversi nominis Sodalitatum ac piorum Operum vis et utilitas maxime sit in fidelium *numero*, qui ad varia pietatis et charitatis exercitia consociantur, ne praesentiae conditio impedimento sit felicibus Societatum incrementis, ac ne plurimi fideles bonae voluntatis ab inscriptionis beneficio contra decreti mentem praepediantur, Sacra Congregatio, attentis plurium Sodalitatum et maxime Episcoporum postulationibus, praesenti hac dispositiva Declaratione per amplam a littera legis exceptionem apostolica auctoritate declarat, etiam *absentes* ad huiusmodi pias Associationes adscribi posse, servata tamen decreti mente, spiritu ac scopo, ut scilicet non solum augeatur numerus, sed etiam ad-

scribendorum devotioni consulatur, non temere, leviter ac turmatim collectis nominibus, sed discrete, ne alii, quantum fieri potest, inscribantur, nisi qui absentes quidem corpore, sed praesentes spiritu, scientes et volentes piaae Societati adscribi, iniuncta opera adimplere et Indulgentias lucrari intendunt.

V Porro exceptiones speciales vel ob probata quarundam Sodalitatum Statuta, quae absentium etiam inscriptionem includere aut supponere aut flagitare videntur; vel ob privilegia; vel ob singularem fidelium devotionem sua directe mittendi nomina d insignia quaedam Sanctuaria, Sodalitatum centra; vel denique ob varia Sodalitatum, personarum, locorum ac temporum adiuncta, partim iam vel declaratae, vel ad tempus concessae, quin necesse sit eas singillatim recensere, generali hac decreti benigna Interpretatione et dispositiva Declaratione simul omnes comprehenduntur, ratae habentur, confirmantur atque ampliantur.

Hanc vero Sacrae Congregationis Instructionem et Declarationem Sanctissimus Dominus Noster Leo Papa XIII in Audientia ab infrascripto Cardinali eiusdem Congregationis Praefecto die 26 mensis Novembris 1880 habita benigne approbavit et promulgari mandavit, ac sanatis prius, si quae factae fuerint, irritis *absentium* adscriptionibus, decretum diei 13 Aprilis 1878 in posterum iuxta praesentem benignam Interpretationem et dispositivam Declarationem observari praecepit.

Datum ex Secretaria Sacrae Congregationis Indulgentiis ac Sacris Reliquiis praepositae hac die 26 mensis Novembris 1880.

Aloisius Card. Oreglia A. S. Stephano Praef.

Pius Delicati Secret.

Inhalts-Verzeichniß von Broschüren, Kalendern u. Zeitschriften.

(Christlich-pädagogische Blätter.) Jahrg. III. (1880). Nr. 17 bis 23: Die Pflege des Patriotismus in der Volksschule. Schuldisciplin. Zubrang zu den Mittelschulen. Jugendliteratur. Die Ibiotenfrage. Der Endzweck der Schule spricht für die Kirche als die Schulbehörde. Blinde Kinder. Ehret die Kinder! Achtjährige oder sechsjährige Schulpflicht. Der Gesangsunterricht in der Volksschule. Der 29. November. ConfeSSIONSLOSE Schulkinder. Vergleichende Gegenüberstellung der Geschichte des a. u. n. Testaments. Die Arbeit in der Schule. Correspondenzen, Verordnungen der Schulbehörden, Mannigfaltiges, Literaturberichte. — Diese Zeitschrift, welche eben so gründlich als reichhaltig ist, verdient die wärmste Empfehlung.